

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Затверджую:

Ректор

університету _____ проф. С.А. Копилов

_____ 2019 року

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

для підготовки фахівців *першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*
за освітньою програмою *Німецька мова і зарубіжна література*
спеціальності *014 Середня освіта (Мова і література (німецька))*
галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*
денної форми навчання
факультету *іноземної філології*

Розроблено та внесено Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка

Розробники програми: Т.П. Білоусова, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри слов'янської філології та загального мовознавства

Обговорено та схвалено на засіданні кафедр:

- *німецької мови* (30 серпня 2019 року, протокол № 9)

- *германських мов та зарубіжної літератури* (28 серпня 2019 року, протокол № 10)

- *англійської мови* (28 серпня 2019 року, протокол № 8)

Обговорено та схвалено науково-методичною радою факультету іноземної філології 29 серпня 2019 року, протокол № 7

Голова науково-методичної ради факультету

_____ Т.М. Петрова

29 серпня 2019 року

Обговорено та схвалено вченою радою факультету іноземної філології (29 серпня 2019 року, протокол № 8)

1. ВСТУП

Наскрізна програма практики – основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст, послідовність і терміни проведення практик, підведення їх підсумків і містить конкретні рекомендації щодо видів, форм і методів якості підготовки студентів галузі знань *01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) денної форми навчання за освітньою програмою Німецька мова і зарубіжна література.*

Наскрізна програма укладена відповідно до таких документів:

1. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (затверджене вченою радою ун-ту 30.05.2018 р., протокол № 5).

2. Освітньо-професійна програма та навчальний план підготовки бакалавра галузі знань галузі знань *01 Освіта спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька) денної форми навчання.*

3. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. *Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту.* Вип. 1. Київ, 1994. С. 111-131.

4. Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України (наказ Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р.). *Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту.* Вип. 1. Київ, 1994. С. 139-153.

5. Накази та листи Міністерства освіти і науки України щодо організації та проведення практики студентів.

6. Накази та розпорядження по Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка щодо організації та проведення практики студентів.

7. Методичні рекомендації по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України / уклад. : О. Є. Пантелеймонов, Л. М. Кохановський. Київ, 1996.

Практика – невід'ємна складова освітньо-професійної програми підготовки фахівців, основним завданням якої є практична підготовка здобувача вищої освіти за першого, бакалаврського, рівня до виконання фахових обов'язків. Практиці відводиться значна роль у підготовці висококваліфікованого, соціально зрілого, творчого вчителя німецької, англійської мов та зарубіжної літератури. Відповідно до зростаючих потреб суспільства фахівець-філолог повинен досконало володіти предметом, мати високий рівень професійної практичної підготовки, ерудиції, ефективно застосовувати набути знання та навички в роботі та постійно працювати над підвищенням своєї майстерності й загальної культури.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИК, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПОВИННІ БУТИ СФОРМОВАНІ У ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПРОХОДЖЕННЯ КОЖНОГО ВИДУ ПРАКТИК

Метою педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої) є методична підготовка студентів до виконання обов'язків учителя іноземних мов та зарубіжної літератури; формування професійно-особистісних якостей, узагальнення та систематизація професійних знань та навичок, розвиток уміння застосовувати набуті знання в умовах реального процесу навчання у школі, а також вивчення та апробація інноваційних методів та прийомів викладання у закладі загальної середньої освіти.

Завдання практики:

- 1) вивчення сучасного стану організації навчально-виховної роботи у різних типах закладів загальної середньої освіти;
- 2) вивчення передового практичного досвіду роботи педагогічних працівників баз практики;
- 3) поглиблення та закріплення теоретичних знань, навичок та вмінь, набутих в університеті та їх використання в педагогічній діяльності;
- 4) формування та розвиток у майбутніх учителів педагогічних умінь та навичок, розвиток професійної культури;
- 5) формування навичок самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнями, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;
- 6) проведення комунікативно спрямованих уроків із використанням сучасних методів та прийомів активізації діяльності учнів;
- 7) оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів, які використовуються на уроках німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти;
- 8) стимулювання інтересу до науково-дослідницької роботи в галузі психології, педагогіки та методики, впровадження найбільш ефективних методів навчання та виховання в процесі навчання німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури;
- 9) формування творчого мислення, індивідуального стилю професійної діяльності.

Завдання практичної підготовки студентів передбачає також формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових, предметних) *компетентностей*, а саме:

Інтегральна компетентність: Здатність виконувати складні спеціалізовані завдання і вирішувати практичні проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
5. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми та ухвалювати обґрунтовані рішення.
6. Цінування різноманітності та мультикультурності.
7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність розуміти усне мовлення та реагувати на нього за умови здійснення спілкування стандартною німецькою мовою в нормальному темпі, спираючись на психофізіологічні механізми сприйняття мовлення та використовуючи тексти різних жанрів.
2. Вміння реалізувати мовленнєвий намір у ситуаціях соціально-побутової, соціально-культурної та навчально-трудої сфер комунікації.
3. Вміння читати художні, науково-популярні, публіцистичні та прагматичні тексти, здійснювати методичний аналіз текстів для читання, адаптувати їх з урахуванням рівня мовленнєвої підготовки учнів.
4. Здатність писемного спілкування у типових ситуаціях.
5. Здатність розуміти та навчати суті іншомовних фонетичних, лексичних та граматичних явищ німецької мови.
6. Вміння добирати країнознавчий матеріал та створювати відповідні мовленнєві ситуації, мотивуючи пізнавальну діяльність учнів в оперуванні лінгвокраїнознавчої інформації, на підставі знань про історію, географію, економіку, державний устрій, традиції, літературу, мовленнєвий та немовленнєвий етикет.
7. Формування навчальних умінь учнів в оволодінні іншомовною мовною, мовленнєвою, соціокультурною та стратегічною компетентностями.
8. Здатність реалізувати комунікативно-навчаючу, виховну, розвивальну, освітню, гностичну, конструктивно-планувальну, організаторську функції у процесі навчання німецької мови в школі, застосовувати ефективні методи та засоби навчання німецької мови залежно від вікових, статевих та індивідуальних особливостей дітей.
9. Знання і розуміння теоретичних засад та актуальних проблем педагогіки і психології.
10. Здатність орієнтуватися в особливостях літератури різних країн та епох, володіння принципами й методикою порівняння та вивчення зарубіжних літератур з погляду традицій і новаторства.
11. Вміння аналізувати зміст художнього твору як сукупність його тематики й проблематики, а також у взаємозв'язках компонентів змісту із компонентами форми твору, визначити специфіку вираження естетичних ідей у художній літературі.

Результати навчання здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) за освітньо-професійною програмою Німецька мова і зарубіжна література:

- володіти усним та писемним мовленням німецької та другої іноземної мови у різних ситуаціях спілкування;
- володіти знаннями про історію та культуру країни, мова якої вивчається;
- знати умови, форми, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації; володіти лінгвістичним апаратом та навичками мовленнєвої діяльності;
- знати основні етапи розвитку світової літератури та провідні напрями у зарубіжній літературознавчій думці;
- володіти основними методами вивчення мови і літератури;
- володіти лінгвістичною, лінгвокраїнознавчою, комунікативною компетентностями для навчання німецької мови та зарубіжної літератури;
- володіти базовими знаннями з педагогіки та психології, уміти застосовувати їх з метою організації діяльності учнівського колективу.

3. СТРУКТУРА ПРАКТИК

Навчальним галузі знань галузі знань 01 Освіта спеціальності 014.02 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) передбачені такі види практик:

№ з/п	Шифр за навч. планом	Курс	Семестр	Назва практики	Кількість кредитів / годин	Тривалість	Форма контролю
3.	ПП 10.1	4	8	Педагогічна практика в ЗНЗ (виробнича)	9 / 270	6 тижнів	Диференційований залік
Всього практики					9 / 270	6 тижнів	

Основні етапи практичної підготовки

I – етап адаптації, на якому студент пристосовується до вимог професійної діяльності.

II – етап ідентифікації, на якому студент: встановлює тотожність та усвідомлює суть ключових об'єктів (явищ), які формують зміст професійної роботи, їх якостей і взаємовідносин, з попереднім самопізнанням свого рівня кваліфікації і місця в кваліфікаційній спеціалізації; усвідомлює свої професійні потреби; знайомиться з навчально-виховними функціями, за допомогою яких ці потреби мають бути задоволені.

III – етап самореалізації, на якому студент реалізує свої здібності до професійної діяльності в практичних діях.

4. БАЗИ ПРАКТИК

Визначення баз практики здійснюється на основі прямих договорів. Студенти можуть самостійно, за погодженням з керівництвом університету (факультету), підбирати для себе базу практики і пропонувати її.

Базами *Педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої)* можуть бути такі заклади системи загальної середньої освіти: середня загальноосвітня школа; спеціалізована школа (школа-інтернат); гімназія; ліцей; колегіум; загальноосвітня школа-інтернат; спеціальна загальноосвітня школа (школа-інтернат); загальноосвітня санаторна школа (школа-інтернат); школа соціальної реабілітації; вечірня змінна школа.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Завдання педагогічної практики реалізуються у три етапи: 1-й – організаційний, 2-й – основний, 3-й – підсумковий.

Організаційний етап

1. **Настановча конференція.** Участь у настановчій конференції здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» факультету іноземної філології; одержання направлень для проходження практики, настанов щодо її організації, ознайомлення з закладом загальної середньої освіти та класами, у яких виконуватимуться обов'язки вчителя німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури.

2. **Вивчення основної документації.** Ознайомлення з діяльністю бази практики, специфікою організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти, нормативними документами, які регламентують його роботу (класний журнал, розклад уроків, календарно-тематичний план учителів німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури тощо).

3. **Складання індивідуального плану практики.** Складання індивідуального плану педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої) відповідно до змісту робочої програми педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої) (навчально-виховна, організаційна та науково-дослідницька робота) та узгодження його з керівниками практики. Індивідуальний план затверджується керівниками практики до кінця першого тижня проходження практики.

4. **Узгодження з керівниками практики від кафедр розкладу консультацій.**

Основний етап

Німецька мова

1. **Спостереження та аналіз.** Спостереження та аналіз основних форм організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти (уроки німецької мови та позакласні заходи).

Уроки, які відвідують практиканти, узгоджуються з учителями та керівниками практики від кафедри.

В обов'язковому порядку здобувач вищої освіти повинен відвідувати уроки вчителя німецької мови колег-практикантів та проаналізувати 1 урок колеги-практиканта.

2. Розробка та проведення уроків. Самостійна розробка та проведення уроків німецької мови відповідно до розкладу уроків.

Студент-практикант має провести не менше 4-х уроків німецької мови згідно розкладу уроків у закріпленому за ним класі у присутності вчителя або методиста (студента допускають до проведення уроків тільки за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем або методистом) та розробити конспект і провести не менше 1 позакласного заходу з німецької мови.

Плани уроків та позакласного заходу разом із навчально-методичними матеріалами додаються до звіту з практики.

Конспекти уроків та позакласних заходів подаються на перевірку керівнику практики не пізніше, як за два дні до їх проведення. У щоденнику практики повинні бути записи про відвідані та проведені заняття.

3. Виготовлення роздаткового матеріалу та унаочнення. Розробка тестів або завдань на уроки німецької мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

4. Взаємовідвідування. Здобувач має відвідати уроки, що проводять студенти-практиканти, та брати участь в їх аналізі; відвідати позакласні заходи з німецької мови, які проводять практиканти, і взяти участь в їх аналізі.

Англійська/ польська мова

1. **Розробка та проведення уроків** англійської/польської мови (за розкладом, але не менше *трьох*) за підписами вчителя-предметника і/або методиста кафедр.

2. **Відвідування та аналіз уроків** англійської/польської мови, що проводяться студентами-практикантами.

Зарубіжна література

1. **Відвідування уроків** зарубіжної літератури в 5-9 класах, їх аналіз (разом з керівниками та самостійно).

2. **Проведення** не менше 8 уроків із зарубіжної літератури, 2 з яких – залікові.

3. **Проведення позаурочного заходу** із зарубіжної літератури.

4. **Проведення анкетування** з виявлення читацьких інтересів учнів середніх класів.

Педагогіка та психологія

1) вивчення сучасного стану організації навчально-виховної роботи у різних типах закладів загальної середньої освіти;

2) вивчення передового практичного досвіду роботи педагогічних працівників баз практики;

3) поглиблення та закріплення теоретичних знань, навичок та вмінь, набутих в університеті та їх використання в педагогічній діяльності;

4) формування та розвиток у майбутніх учителів педагогічних умінь та

навичок, розвиток професійної культури;

5) формування навичок самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнями, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;

6) проведення комунікативно спрямованих уроків із використанням сучасних методів та прийомів активізації діяльності учнів;

7) оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів, які використовуються на уроках німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти;

8) стимулювання інтересу до науково-дослідницької роботи в галузі психології, педагогіки та методики, впровадження найбільш ефективних методів навчання та виховання в процесі навчання німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури;

9) формування творчого мислення, індивідуального стилю професійної діяльності.

Підсумковий етап

1. **Оформлення звітної документації.** Оформлення та подання керівникам практики на перевірку звітної документації:

- індивідуальний план студента, що ґрунтується на послідовному виконанні основних етапів практики і вимогах до неї;

- щоденник практики, в якому зафіксовано всі види виконаних здобувачем робіт (за особистим підписом) та всі проведені і відвідані уроки німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури (за підписом керівників практики)

- конспекти всіх проведених практикантом уроків, включно з наочним та роздатковим матеріалом, підписані та оцінені керівником практики;

- аналіз уроків німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури, проведених колегами-практикантами;

- конспекти позакласних заходів з доданим фото- / відеозвітом;

- звіт з практики за особистим підписом практиканта;

2. **Участь у підсумковій конференції.**

– Захист педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої).

– Підсумкова конференція з педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої).

Керівники практики встановлюють дні консультацій на кафедрах для попередньої перевірки конспектів здобувачів-практикантів. Присутність на звітній конференції є обов'язковою, бажано надавати фото- та відеоматеріали як додаток до звітної документації.

6. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика в ЗНЗ (виробнича) складається з трьох змістових модулів:

I змістовий модуль – навчально-виховна робота

- Вивчення й аналіз нормативних документів, що регламентують роботу закладу загальної середньої освіти (бази практики).
- Ознайомлення із специфікою діяльності школи даного типу (загальноосвітньої, ліцею, гімназії тощо), аналіз основних форм організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти – уроків німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури.
- Планування навчально-виховного процесу, розробка та проведення уроків і позакласних заходів з німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури.
- Відвідування та наступний аналіз уроків і позакласних заходів з німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури, проведених колегами-практикантами.
- Вивчення системи роботи вчителів німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу та мотивації до вивчення предметів.
- Оволодіння практичними вміннями виховання учнів на уроках засобами німецької та англійської/польської мов і зарубіжної літератури.
- Опанування знань та вмінь з питань підготовки та проведення позакласної роботи з німецької мови і зарубіжної літератури: тижнів німецької мови, бесід, конференцій, диспутів, вечорів, екскурсій; випуск радіогазет, стіннівок німецькою мовою; організація клубів дружби з дітьми-носіями німецької мови тощо.

II змістовий модуль – організаційна робота

- Участь у настановчій та підсумковій конференціях з виробничої педагогічної практики.
- Оформлення та подання на перевірку звітної документації.
- Участь у роботі методичних об'єднань вчителів іноземної мови та зарубіжної літератури, у семінарах студентів-практикантів, у засіданні педагогічної ради школи за результатами педагогічної практики, в підсумкових заходах з педпрактики.

III змістовий модуль – науково-дослідницька робота

- Ознайомлення з основними нормативними документами навчально-виховної діяльності бази практики.
- Вивчення науково-методичної літератури.
- Узагальнення досвіду викладання німецької та англійської/польської мови і зарубіжної літератури у школі.
- Наукові спостереження, вивчення передового педагогічного досвіду,

проведення елементів експериментального дослідження за темами курсових робіт.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Якщо виконання завдань курсової роботи здобувача вищої освіти передбачає проведення фрагментів експериментального дослідження, тоді практикант узгоджує індивідуальні завдання безпосередньо із науковими керівниками.

8. ВИМОГИ ДО ЗВІТІВ ПРО ПРАКТИКИ

Звітна документація педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої)

- 1. Індивідуальний план** студента, що ґрунтується на послідовному виконанні основних етапів практики і вимогах до неї.
- 2. Щоденник**, в якому фіксуються всі форми роботи під час практики (відвідування уроків та інших видів занять з німецької, англійської/польської мов та зарубіжної літератури, ознайомлення зі шкільними програмами, з календарно-тематичним та урочним плануванням учителів тощо).
- 3. Звіт про проходження практики** за визначеною формою, яка додається.
- 4. Звітні матеріали з фаху:**

Німецька мова:

1. Конспекти всіх проведених практикантом уроків (не менше 4), включно з наочним та роздатковим матеріалом, підписані та оцінені керівником практики, бажано із фото-/відеоматеріалами.
2. Аналіз 1 уроку німецької мови, проведеного колегою-практикантом.
3. Тести або завдання з німецької мови, роздатковий матеріал та унаочнення, які були розроблені практикантом та використовувалися на уроках німецької мови.
4. Конспект позаурочного заходу з німецької мови, проведеного практикантом.
5. Звіт з практики за особистим підписом практиканта.

Англійська мова / Польська мова:

1. Плани-конспекти всіх проведених уроків англійської/польської мови (за розкладом, але не менше *трьох*) за підписами вчителя-предметника і/або методиста кафедр.
2. Аналіз відвіданого уроку англійської/польської мови, який проводив колега-практикант.

Зарубіжна література:

1. Плани-конспекти всіх проведених уроків із зарубіжної літератури, в тому числі 2-х залікових уроків у розгорнутому вигляді.
2. Аналіз одного з відвіданих уроків.
3. Сценарій (план) позаурочного заходу.

4. Питання анкети з виявлення читацьких інтересів учнів. Аналіз проведеної анкетування.

Педагогіка:

1. У «Щоденнику» – Відгук про роботу студента як класного керівника, з рекомендованою оцінкою, підписом класного керівника, підписом директора або завуча і печаткою навчального закладу.

2. Частина «Звіту» – «Виховна робота».

3. Конспект одного виховного заходу, оцінений класним керівником та/або керівником практики з педагогіки.

Психологія:

1. Частина «Звіту» – «Науково-дослідницька робота».

2. Матеріали психодіагностики (бланки відповідей, заповнені учнями).

3. Аналіз матеріалів психодіагностики з обов'язковим описом обраної методики психодіагностики міжособистісних взаємин учнів.

4. Звіт про вивчення учнівської групи, складений за пропонованою схемою і підписаний студентом-практикантом).

Примітка. У випадку проходження практики дистанційно, необхідно подати відеозапис уроків, проведених здобувачем вищої освіти.

Рекомендації до оформлення звітної документації

Матеріали виробничої педагогічної практики в ЗНЗ (виробничої) мають бути набрані на комп'ютері. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, що містить підписи керівників практики із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, ПІБ.

Оформлення звіту здобувача вищої освіти повинне відповідати таким вимогам:

– обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору (але не менше 3-х сторінок), бажано із фото-/та відеоматеріалами;

– текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 25 мм, правого – 10 мм;

– титульна сторінка оформлюється за встановленою формою.

Звіт повинен містити відомості про виконання здобувачем освітнього ступеня «бакалавр» усіх розділів програми практики. Обов'язковою є наявність висновків та пропозицій практиканта на основі аналізу навчально-виховного процесу.

Розділи й окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності та конкретизовані.

Звітну документацію здають провідному фахівцеві навчального відділу з організації практики на факультеті іноземної філології у триденний термін після її завершення.

Час та місце проведення підсумкової конференції (захист практики) оголошується додатково.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

1. Ступінь та якість виконання завдань практики;
2. Характеристика здобувача вищої освіти від бази практики;
3. Якість оформлення звітної документації.
4. Результати захисту практики перед комісією.

Зміст критеріїв оцінювання результатів педагогічної практики у ЗНЗ (виробничої):

Критеріями оцінювання роботи практиканта є: ступінь сформованості професійно-педагогічних умінь; рівень теоретичного осмислення студентом своєї практичної діяльності; рівень професійної спрямованості та соціальної активності майбутнього вчителя.

На оцінку **A (90-100 балів)**, **ВІДМІННО** заслуговує практична робота студента, який всі або більшість уроків провів на „відмінно”, систематично і на високому рівні проводив позакласні заходи, змістовно та охайно оформив усю звітну документацію, вчасно здав її керівникові, вміло проаналізував свою роботу і роботу учнів у звіті, отримав відмінну характеристику від керівника практики від бази практики, виконав елементи науково-методичного дослідження, відмінно захистив практику перед комісією.

На оцінки **B (82-89 балів)** та **C (75-81 бал)**, **ДОБРЕ** заслуговує студент, який провів уроки переважно на „добре”, зацікавлено і старанно проводив виховну роботу з учнями, правильно, охайно оформив документацію, але отримав певні зауваження від учителів-предметників, класного керівника чи методистів щодо вибору методів і прийомів навчання або виховання, ступеня володіння матеріалом, культури мовлення тощо; не досить повно проаналізував свою роботу у звіті; отримав позитивну характеристику від керівників практики від бази практики, виконав елементи науково-методичного дослідження; добре захистив звіт перед комісією.

Оцінки **D (67-74 бали)** та **E (60-66 балів)**, **ЗАДОВІЛЬНО** виставляються студенту, який виконав програму практики, але уроки проводив на „задовільно”, до роботи готувався не творчо, недостатньо використовував у своїй роботі відповідну методичну та педагогічну літературу, не зміг викликати в учнів інтерес до свого предмета, одержав задовільну характеристику від керівників практики від бази практики; під час практики були зауваження від керівників практики щодо вибору методів і прийомів навчання, ступеня володіння матеріалом, культури мовлення тощо; недостатньо проаналізував свою роботу у звіті; отримав переважно задовільні характеристики від керівників практики від бази практики; не виконав або погано виконав елементи науково-методичного дослідження; задовільно захистив звіт перед комісією.

Оцінка **FX (35-59 балів)**, **НЕЗАДОВІЛЬНО** ставиться студенту, який не виконав програму практики з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо), тому за рішенням комісії із захисту практика студентові може бути продовжена (але на термін, що вкладається у поточний семестр); або набрав за результатами діяльності менше як 60 балів з причин, що не залежали або частково залежали від нього. Рішенням комісії практика також може бути продовжена.

Оцінка **F (менше як 34 бали)**, **НЕЗАДОВІЛЬНО** виставляється студенту, який без поважних причин не виконав програму практики; під час уроків не володів класом, припускався помилок у фактичному матеріалі, не знав методики проведення уроків; не підготував усієї належної документації; не захищав або дуже погано захищав свій звіт перед комісією.

Методика оцінювання результатів педагогічної практики у ЗНЗ (виробничої)

Оцінка за проходження педагогічної практики у ЗНЗ (виробничої) є комплексною. Максимальна кількість балів за результатами виробничої педагогічної асистентської практики – **100 балів**. Оцінювання виконання кожного завдання відбувається за 12-бальною шкалою, які згодом переводяться за формулою у відповідну кількість балів, яка визначена даною робочою програмою, зокрема:

Німецька мова

<i>Вид діяльності студента під час практики</i>	<i>Бали</i>	
1. Планування і проведення уроків з німецької мови	50	
2. Планування і проведення позаурочного заходу	20	
3. Оформлення звітної документації, а саме:	25	
- конспектів уроків;		8
- наочності;		3
- конспекту позаурочного заходу;		5
- індивідуального плану, щоденника у частині, що стосується викладання німецької мови, звіту;		6
- науково-методичного повідомлення на конференцію.		3
4. Захист звіту перед комісією	5	
<i>Загалом</i>	100	

Англійська/польська мова, зарубіжна література

<i>Вид діяльності студента під час практики</i>	<i>Вагові бали</i>	
1. Планування і проведення уроків з англійської мови	50	
2. Планування і проведення позаурочного заходу	20	
3. Оформлення звітної документації , а саме:	25	
- конспектів уроків;		8
- наочності;		3
- конспекту позаурочного заходу;		5

- індивідуального плану, щоденника у частині, що стосується викладання англійської мови, звіту;		6
- науково-методичного повідомлення на конференцію		3
4. Захист звіту перед комісією	5	
<i>Загалом</i>	100	

Педагогіка

<i>Вид діяльності студента під час практики</i>	<i>Макс. к-ть балів</i>
1. Записи у щоденнику	40
2. Відгук класного керівника	12
3. Конспект виховного заходу	40
4. Звіт студента-практиканта	8
<i>Загалом</i>	100

Психологія

<i>Вид діяльності студента під час практики</i>	<i>Макс. к-ть балів</i>
1. Підготовка до психодіагностики та звіт за її результатами психодіагностики	30
2. Матеріали психодіагностики	10
Звіт про вивчення учнівської групи	50
4. Захист звіту перед комісією	10
<i>Загалом</i>	100

10. ПОРЯДОК ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Формою звітності за практику є письмовий звіт. Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика та ін.) подається на рецензування керівникам практики від кафедр. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівниками практики від кафедр звіт у друкованому вигляді подається на захист.

Щоденник практики — основний документ, що відображає поточну діяльність студента, етапи виконання завдань. Щоденник є частиною звіту студента.

Звітні матеріали педагогічної практики у ЗНЗ (виробничої) студентів (щоденник, звіт, характеристика, відгуки тощо) зберігаються у кабінеті практики на факультеті.

Звіт з практики захищається здобувачем на комісії, призначеній факультетським керівником практики. До складу комісії входять три особи: керівники практики від кафедр Університету і, за можливості, від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки. Комісія оцінює результати практики здобувачів за у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики здобувачів на базах практики в останні дні її проходження

або в Університеті впродовж двох тижнів навчальних занять після завершення практики. Підведення підсумків практики відбувається відповідно до вимог, передбачених робочою програмою практики. Місце, час і форма приймання заліку з практики визначається деканатом факультету і доводиться до відома здобувачів та керівників практик.

У здобувачів заочної форми навчання комісія може приймати залік з практики в період сесії, яка проходить після практики. Конкретна дата складання заліків з практики визначається в наказі ректора про направлення на практику.

Загальна оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності здобувача, в залікову книжку/індивідуальний навчальний план здобувача за підписом голови комісії та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, підтверджених документально, може бути надане право на проходження практики в інший термін за визначених умов.